

Biuletyn Informacji Publicznej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

Adres artykułu: <https://bip.sggw.edu.pl/artukul/zabytkowy-ogrod-tarasowy-sggw-udostepniony-mieszkancom-warszawy>

Zabytkowy ogród tarasowy SGGW udostępniony mieszkańcom Warszawy

Dzięki dobrej współpracy władz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego ze stowarzyszeniem Otwarty Ursynów, 17 kwietnia 2025 roku został oficjalnie otwarty dla mieszkańców Warszawy zabytkowy ogród tarasowy, zlokalizowany za Pałacem Ursynowskim, w którym mieści się siedziba władz uczelni. Ogród, będący częścią rezerwatu przyrody Skarpa Ursynowska, można odwiedzać codziennie w godzinach od 8:00 do 18:00.

Tarasy, dzięki staraniom władz uczelni, zostały odrestaurowane z jej własnych funduszy w 2016 roku. Stanowią część Pałacu Ursynowskiego, którego historia sięga 1775 roku i wiąże się z pułkownikiem Józefem de Maisonneuve, ulubieńcem księżnej Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej. Józef de Maisonneuve nazwał na jej cześć majątek Roskosz (Rozkosz). Nazwa ta obowiązywała do 1822 roku, kiedy to dwór i ziemię kupił Julian Ursyn Niemcewicz – wybitny polityk, pisarz i poeta, a także przyjaciel i adiutant Tadeusza Kościuszki. Rezydencja otrzymała wówczas nazwę Ursynów, pochodzącą od dawnego nazwiska rodziny Niemcewiczów.

*- Dzisiejszy dzień jest dla naszej uczelni wyjątkowy – po latach starań, dzięki zaangażowaniu wielu osób i instytucji, między innymi dobrej współpracy ze społecznikami ze stowarzyszenia Otwarty Ursynów, możemy oficjalnie otworzyć dla społeczeństwa zabytkowe ogrody tarasowe, zlokalizowane za Pałacem Ursynowskim, w sercu rezerwatu przyrody Skarpa Ursynowska. Chciałbym podkreślić, że udostępnienie tej przestrzeni nie oznacza kompromisu kosztem ochrony środowiska. Wręcz przeciwnie – to dowód na to, że przy mądrej, opartej na wiedzy naukowej współpracy możliwe jest pogodzenie ochrony cennych siedlisk przyrodniczych z potrzebą edukacji i upowszechniania wartości przyrody. Zapraszam Państwa do korzystania z tego miejsca z uważnością i szacunkiem. Niech ogrody tarasowe staną się przestrzenią inspiracji, odpoczynku i nauki – żywym symbolem tego, jak dzisiejsze miasta mogą stawać się ostojami przyrody – powiedział **prof. dr hab. Michał Jerzy Zasada, rektor SGGW**.*

- Bardzo się cieszę, że 17 kwietnia możemy wspólnie z władzami SGGW zaprosić nie tylko mieszkańców Dzielnicy Ursynów, ale przede wszystkim wszystkich mieszkańców Warszawy do zwiedzania Ogrodu Tarasowego poniżej Pałacu Krasińskich na Ursynowie. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie duża życzliwość i pomoc JM Rektora Michała Zasady, który od samego początku podjął skuteczne działania, aby doprowadzić do dzisiejszego otwarcia. Dla mnie to wspaniała wiadomość dla mieszkańców Warszawy, którzy od dziś mogą odwiedzać to piękne miejsce. Mam nadzieję również, że władze innej uczelni, która dzierżawi od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów teren Parku Natolińskiego, pójdą w ślady władz SGGW i udostępnią mieszkańcom Warszawy swobodny dostęp do parku i Pałacu Natolińskiego (poza ścisłym rezerwatem). Dobra kultura i przyrody będące w domenie publicznej powinny być dostępne w sposób nieograniczony dla obywateli –

powiedział **Paweł Lenarczyk, przewodniczący stowarzyszenia Otwarty Ursynów, radny Dzielnicy Ursynów.**

*- Dzisiejsze otwarcie ogrodu tarasowego to znakomity przykład, jak współpraca między samorządami – Ursynowa i Wilanowa – a instytucją akademicką, jaką jest SGGW, może przynieść konkretne, piękne efekty dla mieszkańców całej Warszawy. Udostępnienie tego wyjątkowego miejsca to nie tylko powrót do jego historycznych i przyrodniczych korzeni, ale także krok w stronę tworzenia miasta przyjaznego ludziom, zielonego i otwartego. Mam nadzieję, że to dopiero początek podobnych inicjatyw – powiedział **Ludwik Rakowski, burmistrz Dzielnicy Wilanów.***

*- Otwarcie Ogrodu Tarasowego to przykład dobrej współpracy pomiędzy samorządem terytorialnym a uczelnią SGGW, która ma swoją siedzibę na terenie Dzielnicy Ursynów. Mogę tylko podkreślić, że tak jak dotychczas, tak i w przyszłości będziemy rozwijali tę współpracę i będziemy ją zacieśniać dla dobra studentów i mieszkańców Dzielnicy Ursynów – powiedział **Cezary Holdenmajer, zastępca burmistrza Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy.***

OGRÓD TARASOWY - RYS HISTORYCZNY

Ogród tarasowy, zwany również ogrodem włoskim, stanowi integralną część posiadłości Rozkosz, położonej między Służewem a Wolicą. Posiadłość ta została wydzielona 28 kwietnia 1775 roku z dóbr wilanowskich przez Czartoryskich i wydzierżawiona Józefowi Maisonneuve'owi, który nadał jej nazwę Rozkosz.

W latach 1775–1777 na terenie posiadłości powstał niewielki dworek z oficynami, ogród włoski, dzika promenada, ogród owocowy oraz grota z kilkoma pomieszczeniami na zboczu, wraz ze źródłem wyłożonym głazami.

Posiadłość miała wielu gospodarzy, aż w roku 1822 właścicielem stał się Julian Ursyn Niemcewicz, który podźwignął ją z ruiny i zmienił nazwę na Ursynów. Poeta posadził nowe, rzadkie gatunki drzew i krzewów, sprowadzone między innymi z Ameryki. Za pałacem, na zboczu skarpy, nadal funkcjonowała grota ze źródłem. Jednak na skutek wieloletniego zaniedbania przez poprzedników Niemcewicza, źródło uległo zamuleniu.

Po upadku powstania listopadowego posiadłość uległa konfiskacie i była kilkakrotnie przekazywana w dzierżawę. W 1842 roku majątek wystawiono na publiczną licytację.

W 1850 roku posiadłość nabyła Elżbieta (Eliza) z Branickich Krasińska, żona poety Zygmunta Krasińskiego, i postanowiła wybudować tu siedzibę dla siebie i męża. W latach 1860–1882 powstało wielokondygnacyjne założenie tarasowe, składające się z

dwóch tarasów umocnionych ceglanyimi ścianami oporowymi, z kamienną, boniowaną okładziną. Tarasy łączyły ciągi schodów, a całość wieńczyła balustrada z wazami i drzewkami oranżeryjnymi.

W 1906 roku Adam Krasiński przeznaczył posiadłość na cele oświatowe. W okresie I wojny światowej wycofujące się wojska rosyjskie wycięły otaczający park. Wykonane wówczas fotografie dokumentują zły stan techniczny pałacu i zespołu tarasów ze schodami za pałacem.

W 1921 roku Edward Raczyński, spadkobierca Adama Krasińskiego, przekazał Ursynów Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W 1936 r. utworzono w Ursynowie Państwowe Gimnazjum Ogrodnicze. W 1938 r. rozpisano konkurs na projekt rozplanowania wzorcowej szkoły ogrodniczej. Pierwszą nagrodę zdobył Alfons Zielonko, jednak z powodu wybuchu wojny prace wstrzymano. Projekt został zrealizowany w minimalnym zakresie.

Po wojnie w Ursynowie działało Liceum Ogrodnicze, a w 1949 roku powstała Państwowa Centralna Szkoła POM i Spółdzielnia Produkcyjna.

Kształtowaniem zieleni na terenie Ursynowa ponownie zajął się Alfons Zielonko. Projekt urbanistyczny rozbudowy wraz z zespołem opracował Stefan Tworkowski.

Na początku 1956 r. rozwiązano Państwową Centralną Szkołę POM, a 17 października 1956 r., na mocy Zarządzenia nr 327 Prezesa Rady Ministrów, przekazano zabudowania szkolne SGGW wraz z 81 ha terenów towarzyszących.

Założenie pałacowo-ogrodowe w Ursynowie uległo znacznym przekształceniom i degradacji w stosunku do osiemnastowiecznej i dziewiętnastowiecznej formy przestrzennej. Przyczynami były upływ czasu, brak konserwacji, zniszczenia wojenne oraz zmiany adaptacyjne, wynikające z przekształcenia niewielkiego założenia rezydencjalnego w dużą uczelnię.

Taras ze schodami wpisany jest do rejestru zabytków pod nr 642/3, decyzją Konserwatora Zabytków Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 23 lipca 1973 r.

Część zabytkowego parku w Ursynowie objęto ochroną w 1996 r. jako rezerwat przyrody. Rezerwat ten, pod nazwą **Skarpa Ursynowska**, utworzono zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. Obszar ten pokrywa się z zasięgiem dzikiej promenady i tarasowego ogrodu włoskiego.

Z okazji zbliżającego się jubileuszu 200-lecia tradycji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, przypadającego w 2016 r., postanowiono odrestaurować tarasowy ogród włoski. W tym celu, ze środków własnych, zlecono wykonanie

potrzebnych opracowań i projektów.

Od roku 2014 do końca kwietnia 2016 r. trwały prace rekonstrukcyjne i rewaloryzacyjne. W tym czasie odtworzono mury oporowe, schody, barierki, fontannę; usunięto drzewa ze skarpy, częściowo odsłaniając oś widokową na Wilanów; wyczyszczono staw, posadzono nową roślinność leśną na zboczach. Teren został ogrodzony i objęty monitoringiem.

Po zakończeniu prac rewaloryzacyjnych, na wniosek SGGW, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zmienił formę ochrony dla wydzielonego fragmentu rezerwatu przyrody Skarpa Ursynowska – z ochrony czynnej na krajobrazową. W kolejnych zarządzeniach RDOŚ, dotyczących ustalenia zadań ochronnych dla rezerwatu Skarpa Ursynowska, umieszczono zapisy umożliwiające prowadzenie prac konserwatorskich związanych z zachowaniem zabytkowego założenia. Udostępniono również ten fragment rezerwatu (ogrody tarasowe) początkowo zorganizowanym grupom z przewodnikiem, a następnie – ograniczając ruch turystyczny i rekreacyjny – jedynie do godzin dziennych.

17 kwietnia 2025 r. SGGW, po wykonaniu prac pielęgnacyjnych drzew w celu zapewnienia bezpieczeństwa zwiedzających, udostępniła ogrody tarasowe dla ruchu pieszego **od 1 kwietnia do 31 października**, we wszystkie dni tygodnia, w godzinach **8:00-18:00**, zgodnie z **Regulaminem udostępnienia ogrodu tarasowego**.

Załączniki:

[Renowacja 4](#) png, 452 kB

Opublikował w BIP:	Krzysztof Szwejk
--------------------	------------------

Data opublikowania:	18.04.2025 08:15
Data ostatniej aktualizacji:	18.04.2025 08:15
Liczba pobrań:	6

[Renowacja 3](#) png, 446 kB

Opublikował w BIP:	Krzysztof Szwejk
Data opublikowania:	18.04.2025 08:15
Data ostatniej aktualizacji:	18.04.2025 08:15
Liczba pobrań:	6

[Renowacja 2](#) png, 424 kB

Opublikował w BIP:	Krzysztof Szwejk
Data opublikowania:	18.04.2025 08:09
Data ostatniej aktualizacji:	18.04.2025 08:09
Liczba pobrań:	6

[Renowacja 1](#) png, 447 kB

Opublikował w BIP:	Krzysztof Szwejk
Data opublikowania:	18.04.2025 08:09
Data ostatniej aktualizacji:	18.04.2025 08:09
Liczba pobrań:	6

Metryczka

Opublikował w BIP:	Krzysztof Szwejk
Data opublikowania:	17.04.2025 14:35
Data ostatniej aktualizacji:	24.04.2025 09:55

Liczba wyświetleń:	6
---------------------------	---